

ΠΑΥΛΟΣ ΛΕΦΑΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Δρ. Αρχιτέκτων Μηχανικός
Καθηγητής Ιστορίας και Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών
e-mail:pavloslefas@gmail.com

Τόπος και ημερομηνία γέννησης: Αθήνα, 05.09.1955.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

2009 - τώρα: Καθηγητής Ιστορίας και Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών
2002-2009: Αναπληρωτής Καθηγητής Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής και της Πόλης Τμήματος Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών.

ΣΠΟΥΔΕΣ

Αρχιτέκτων Μηχανικός, Ε.Μ.Π. 1977.
Διδακτορικό δίπλωμα, Πολυτεχνείο του Graz, Αυστρία, 1985. Τίτλος διατριβής: *Αθήνα, η πόλη και τα κτήρια της*.
Άλλες σπουδές:
Μαθήματα Θεωρίας του Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού, Τεχνικό Πανεπιστήμιο Αννόβερου (Γερμανία), 1978-1979
Αισθητική και Θεωρία της Αρχιτεκτονικής στο Ινστιτούτο Ιστορίας της Τέχνης της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Marburg (Γερμανία), 1979-1981.
Ιστορία και Θεωρία της Αρχιτεκτονικής στο Πανεπιστήμιο του Graz, Αυστρία, 1983-1985.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Α. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

A1) Από το 1987- 2002 μέλος του ΕΕΠ του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών για την διδασκαλία του Αρχιτεκτονικού Σχεδίου.

Διδασκαλία των εξής μαθημάτων στο Τμήμα Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής και στο Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, στην ειδικότητα Αρχιτεκτονικής Κήπων:

α) *Αρχιτεκτονικό Σχέδιο και Μηχανολογικό Σχέδιο*

β) *Σχέδιο και Κατασκευές*

γ) *Κηποτεχνικά Έργα.*

A2) Το ακαδημαϊκό έτος 2000 - 2001 διδασκαλία (υπό το καθεστώς του Π.Δ. 407/1980 -μισθολογική εξομοίωση Επίκ. Καθηγ.) των εξής μαθημάτων στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Πατρών:

α) *Ιστορία Αρχιτεκτονικής 3 και Ιστορία Αρχιτεκτονικής 4*, με πεδίο ευθύνης την Ιστορία της Αρχαίας Αρχιτεκτονικής, στο 3^ο και το 4^ο εξάμηνο σπουδών.

A3) Το ακαδημαϊκό έτος 2001 - 2002 διδασκαλία (υπό το καθεστώς του Π.Δ. 407/1980 - μισθολογική εξομοίωση Αναπλ. Καθηγ.) των εξής μαθημάτων στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Πατρών:

- α) *Ιστορία Αρχιτεκτονικής 3* με αντικείμενο την Αρχαία Αρχιτεκτονική στο 3^ο εξάμηνο σπουδών
β) *Ιστορία Αρχιτεκτονικής 6*, με αντικείμενο την Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα (19ος και 20ός αιώνας) στο 6^ο εξάμηνο σπουδών.
γ) *Αστικός Σχεδιασμός 1* και *Αστικός Σχεδιασμός 2*, στο 5^ο και το 6^ο εξάμηνο σπουδών.

A4) Από το ακαδημαϊκό έτος 2002 - 2003 έως σήμερα διδασκαλία των εξής μαθημάτων ως Αναπληρωτής Καθηγητής Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής και της Πόλης (2002-2009) και ως Καθηγητής Ιστορίας και Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής (2009):

α) *Ιστορία Αρχιτεκτονικής 1* με αντικείμενο την Ιστορία της Αρχιτεκτονικής από τις απαρχές της έως τον 19ο αιώνα

β) *Ιστορία Αρχιτεκτονικής 6*, τώρα *Ιστορία Αρχιτεκτονικής 4* με αντικείμενο την Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα (19ος και 20ός αιώνας),

γ) *Ειδικά κεφάλαια Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής I* και *Ειδικά κεφάλαια Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής II*, κατ' επιλογήν μαθήματα του 7^{ου} και 8^{ου} εξαμήνου, αντίστοιχα, με διαφορετικό, ανά εξάμηνο αντικείμενο. Μέχρι τώρα αντικείμενα που εξετάστηκαν ήταν

- i) Η διερεύνηση ζητημάτων της αρχιτεκτονικής με αφορμή την ανάγνωση σχετικών κειμένων,
- ii) Η αρχιτεκτονική της πόλης της Ρώμης,
- iii) Η Ιστορία της αρχιτεκτονικής ως ιστορία των αρχιτεκτονικών τύπων,
- iv) Το Ιδιωτικό και το Δημόσιο,
- v) Η Φύση και το Τέχνημα,
- vi) Αρχιτεκτονική και Ιδεολογία,
- vii) Ιδιωτική και δημόσια σφαίρα στη σύγχρονη πόλη,
- viii) Τόπος και αρχιτεκτονική,
- ix) Ζητήματα πυκνότητας

δ) *Αστικός Σχεδιασμός 1* και *Αστικός Σχεδιασμός 2*.

Επίσης, σε κάποια εξάμηνα, τα μαθήματα:

ε) *Ιστορία της Πόλης και της Πολεοδομίας 1* και *Ιστορία της Πόλης και της Πολεοδομίας 2*

στ) *Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός 5* και *Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός 6* στο 5^ο και το 6^ο εξάμηνο σπουδών,

ζ) *Θέμα Σχεδιασμού 7* και *Θέμα Σχεδιασμού 8* (κατ' επιλογήν μαθήματα του 7^{ου} και 8^{ου} εξαμήνου σπουδών).

B. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

B1) Το χειμερινό εξάμηνο του έτους 1998-1999, το χειμερινό εξάμηνο του έτους 1999-2000, το χειμερινό εξάμηνο του έτους 2000-2001, το εαρινό εξάμηνο του έτους 2000-2001, το εαρινό εξάμηνο του έτους 2001-2002 διδάξα στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών *Αξιοποίηση Φυσικών Πόρων και Γεωργική Μηχανική* το μάθημα *Εισαγωγή στα Πολυμέσα*. Το μάθημα είχε ως αντικείμενο το σχεδιασμό τεχνικών έργων με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και περιελάμβανε παραδόσεις ιστορίας και θεωρίας της αναπαράστασης του χώρου.

B2) Το εαρινό εξάμηνο του ακαδημ. έτους 2000 - 2001 συμμετοχή στη διδασκαλία του μαθήματος *Εμβάθυνση στην Ιστορία της Αρχιτεκτονικής*, με μαθήματα τα οποία είχαν ως άξονα την φιλολογική παράδοση των *Δέκα Βιβλίων για την Αρχιτεκτονική* του Βιτρούβιου ως και επιλεγμένα μέρη τους, στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ε.Μ.Π. *Σχεδιασμός- Χώρος- Πολιτισμός* (υπεύθυνος Καθηγητής Μανόλης Κορρές).

B3) Το χειμερινό εξάμηνο του έτους 2003-2004 διδασκαλία στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών *Αξιοποίηση Φυσικών Πόρων και Γεωργική Μηχανική* του μαθήματος *Εισαγωγή στα Πολυμέσα* (όπως και πριν την εκλογή στο Πανεπιστήμιο Πατρών). Το μάθημα είχε ως αντικείμενο το σχεδιασμό τεχνικών έργων με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και περιελάμβανε παραδόσεις ιστορίας και θεωρίας της αναπαράστασης του χώρου.

B4) Το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006 διδασκαλία στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχ. του Πανεπιστημίου Πατρών *Αστικός Σχεδιασμός και Μετασχηματισμοί της Πόλης* του μαθήματος *Ιστορία της Πόλης*.

B5) Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2006-2007 στο ίδιο Πρόγραμμα, σεμιναριακά μαθήματα

με αντικείμενο θέματα *Ιστορίας της Πόλης*.

B6) Το εαρινό εξάμηνο του ακαδημ. έτους 2007 - 2008 και το εαρινό εξάμηνο του ακαδημ. έτους 2008-2009 στην κατεύθυνση *Αρχιτεκτονική Τοπίου* του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών *Επιστήμη και σύγχρονα Συστήματα Φυτικής Παραγωγής, Φυτοπροστασίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου*, διδασκαλία σεμιναριακών μαθημάτων με θέμα *Πόλη και Πράσινο: Ιστορική και θεωρητική Προσέγγιση*.

B7) Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημ. έτους 2008 – 2009 στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου συμμετοχή στη διδασκαλία του μαθήματος *Η σύγχρονη Ελλάδα μεταξύ Ανατολής και Δύσης*.

Επίσης, το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημ. έτους 2008 – 2009 στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου *Γεωγραφία και Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική*, διδασκαλία σεμιναριακών μαθημάτων με θέμα: *Ο Κόσμος των Ανθρώπων: Όψεις του Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος*.

B8) Επίσης, το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 συμμετοχή στη διδασκαλία του μαθήματος *Ιστορία της Νεώτερης Πόλης και Πολεοδομίας* του ΔΠΜΣ με θέμα «Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική» του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών και του Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (προγραμματισμένο).

B9) Το Μάρτιο του 2006 στο Σεμινάριο Εξειδίκευσης *Σύγχρονα Έργα Πρασίνου και Αρχιτεκτονικής Τοπίου στην Ιταλία και σε άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες* που οργάνωσαν το Τμήμα Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και το Τμήμα Master in Paesaggistica του Πανεπιστημίου της Φλωρεντίας.

B10) Προσκεκλημένος ομιλητής στο μάθημα *Ekistics in Information Age*, GSD, Harvard University, Σεπτέμβριος 2009.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

A. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

P. Lefas: Athen, Stadt und Bauten (Αθήνα, η πόλη και τα κτήρια της), Αρχιτεκτονική Σχολή του Πολυτεχνείου του Graz, 1985. Ανάλυση του χώρου της πόλης, κατά χρονολογικές περιόδους, όπως αυτός διαμορφώνεται από τις πολεοδομικές επιλογές και τα κτήρια που τις υλοποιούν ή τις αντιμάχονται τον 19^ο και τον 20^ο αιώνα.

B. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ-ΒΙΒΛΙΑ

B1) Π. Λέφας: *Αθήνα, μια πρωτεύουσα της Ευρώπης: μια σύντομη εξιστόρηση της εξέλιξης της Αθήνας από την ανακήρυξη της σε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους έως σήμερα*, Δωδώνη, Αθήνα 1985. Εντοπισμός των ουσιωδέστερων χαρακτηριστικών που ανιχνεύονται, κατά εποχή, στο πολύπλοκο, σχεδόν αναρχικό, περιβάλλον της ελληνικής πρωτεύουσας (απευθυνόμενη σε ευρύτερο κοινό μεταγραφή της διδακτορικής διατριβής).

B2) Π. Λέφας: *Μετάφραση και σχολιασμός του Περί Αρχιτεκτονικής* του Βιτρουβίου, Πλέθρον, Αθήνα, Α' τόμος (βιβλία 1 -5): Α' έκδοση 1997, Β' έκδοση 2000, Β' τόμος (βιβλία 6-10): Α' έκδοση 1998, Β' έκδοση 2001.

B3) Π. Λέφας (συγγραφή και επιμέλεια): *Αύριο, οι πόλεις*, Πλέθρον, Αθήνα 2003. (3 δοκίμια για το μέλλον της πόλης. Π. Λέφας: “Οι πόλεις του κόσμου χθες, σήμερα, αύριο”. W.Siebel: “Τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά και το μέλλον της ευρωπαϊκής πόλης”. J.Binde: “Πόλεις και περιβάλλον τον 21^ο αιώνα”)

B4) Π. Λέφας: *Αρχιτεκτονική και Κατοίκηση: Από τον Heidegger στον Koolhaas* Πλέθρον, Αθήνα 2008.

B5) P. Lefas: *Dwelling and Architecture: From Heidegger to Koolhaas*, Jovis, Berlin 2009. Σημαντικά διαφορετική στην επιχειρηματολογία και αναδιαρθρωμένη έκδοση του αντίστοιχου ελληνικού τίτλου. Το βιβλίο προλογίζει ο Rod Hackney, πρώην πρόεδρος της RIBA, πρώην πρόεδρος της UIA.

B5) Υπό έκδοση: *Αρχιτεκτονική, Μια ιστορική θεώρηση*, Πλέθρον 2013.

Γ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ / ΒΙΒΛΙΑ ΤΡΙΤΩΝ

Γ1) P.Lefas: «Unbekuemmertes Chaos: Athen» (Ανέμελο χάος: Αθήνα) στο βιβλίο: M. Moeninger (ed.): *Last exit downtown, Gefahr fuer die Stadt*, Birkhauser Verlag, Basel, Berlin, Boston, 1994, σ. 11 κε. (το κείμενο δημοσιεύτηκε σε συντετμημένη εκδοχή στην εφημερίδα *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 23- 3- 92, στο πλαίσιο της σειράς: "Το μέλλον της πόλης")

Γ2) Π. Λέφας: "Υπάρχουν ακόμη προάστια;" στο: Ν. Καζέρος, Π. Λέφας (επιμ.), *Χωρίς όρια. Οι αχανείς εκτάσεις των αθηναϊκών προαστίων*, Futura, Αθήνα 2003 (βλ. Επιστημονικές εργασίες και ανακοινώσεις ΣΤ1), σ. 17κε.

Γ3) Π. Λέφας: "Το κτίριο στη σύγχρονη, αχανή, πόλη" στο: Ν. Καζέρος, Π. Λέφας (επιμ.), *Χωρίς όρια. Οι αχανείς εκτάσεις των αθηναϊκών προαστίων*, Futura, Αθήνα 2003 (βλ. Επιστημονικές εργασίες και ανακοινώσεις ΣΤ1), σ. 95 κε.

Γ4) Π. Λέφας: "Μηχανοκίνητα, η 'επίσημη' πόλη" στο: Χ. Κάλμπαρη, Κ. Ντάφλος (επιμ.), *Η Μετάβαση της Αθήνας*, Futura 2005, σ.188 κε.

Γ5) Π. Λέφας: "Περιπλάνηση αυτογνωσίας", δοκίμιο που συνοδεύει τις φωτογραφίες του Σ. Σκοπελίτη στο βιβλίο του *Πέλαμα Αγαλμάτων*, Εξάντας & Μουσείο Πόλεως Αθηνών, Αθήνα 2005, σ. 11. κε.

Γ6) Π.Λέφας: Επίμετρο στην ελληνική έκδοση του βιβλίου των J.L.Pinol και F. Walter, *Η σύγχρονη ευρωπαϊκή πόλη*, Τόμος 1, *Έως τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο*, Πλέθρον, Αθήνα 2007, του οποίου είχα και την επιστημονική επιμέλεια (βλ. Επιστημονικές εργασίες και ανακοινώσεις ΣΤ2), σ. 315 κε.

Δ. ΑΡΘΡΑ

(μ.κ=περιοδικά με κριτές)

Δ1) Π. Λέφας: "Η πρώτη ελληνική φιλοσοφία στο έργο του Βιτρούβιου", *Παρνασσός* ΚΖ, 1985, σ. 594 κε.

Δ2) Π. Λέφας: "Για την νεοκλασική Αθήνα", *Τεχνικά* 7, 1985, σ. 16 κε.

Δ3) Π. Λέφας: "Η Βίλλα Ροτόντα, το ιδανικό της εξοχικής κατοικίας", *Τεχνικά* 8, 1985, σ. 86 κε.

Δ4) Π. Λέφας: "Μερικές απόψεις για την αρχιτεκτονική στο τέλος του 19ου αιώνα και ο αθηναϊκός νεοκλασικισμός", *Επιστημονική Έκδοση Τ.Ε.Ε.* Τόμος 6, τ. 2, 1986, σ. 83 κε. (μ.κ.)

Δ5) Π. Λέφας: "Η αντιπαράθεση Σ. Κλεάνθη και Λ. Καυταντζόγλου με αφορμή την ανέγερση του Αρσακείου", *Μνημοσύνη* 10, 1988, σ 350 κε. (μ.κ.)

Δ6) P. Lefas: "The theory of Ideas as a tool for understanding the Stone Temple", *Χρονικά Αισθητικής* 34, 1995, σ. 115 κε. (μ.κ.)

Δ7) P. Lefas: "On Vitruvius's concept of scaenographia", *Quaderni ticinesi* XXVII, Lugano 1998, σ. 261 κε. (μ.κ.)

Δ8) P. Lefas: "On the fundamental terms of Vitruvius' Theory of Architecture", *Bulletin of the Institute of Classical Studies* 44, Λονδίνο 2000, σ. 179 κε. (μ.κ.)

Δ9) P. Lefas: "Doric and Ionic orders in a Platonic Universe", *Quaderni ticinesi* XXIX, Lugano 2000, σ.163 κε. (μ.κ.)

Δ10) P. Lefas: "How many columns did Hermogenes remove?", *Revue d' Archeologie*, Παρίσι 2001, σ. 93 κε. (μ.κ.)

Δ11) Π. Λέφας: "Μορφή και λειτουργία. Σκέψεις για την δημόσια εικόνα της αρχιτεκτονικής των πρόσφατων δεκαετιών", *Αρχιτεκτονικά Θέματα* 36, Αθήνα 2002.

Δ12) Π. Λέφας: "Από τη σύγχρονη στην παραδοσιακή πόλη με 80 χλμ. την ώρα", *Αρχιτέκτονες*, Αθήνα 2004, σ. 53 κε.

Δ13) Π. Λέφας: "Περί πόλεων και άλλων ασαφών πραγμάτων", *Cogito, Νέο περιοδικό για τη φιλοσοφία*, 4, Αθήνα 2006, σ. 92 κε (μ.κ).

Δ14) Π. Λέφας: "Το οστό και το ρόπαλο, η σπηλιά και το σπίτι. Ζητήματα ορισμού της έννοιας του τεχνημάτος", *Cogito, Νέο περιοδικό για τη φιλοσοφία*, 5, Αθήνα 2006, σ. 116 κε (μ.κ.).

Δ15) Π. Λέφας: "Παλαιστράι", *Δομές* 7/06, Αθήνα 2006, σ.. 82 κε.

Δ16) Π. Λέφας: "Αρχιτεκτονική και Κατοίκηση: Η αντιπαράθεση Le Corbusier και Bruno Taut", *Δομές* 5/08, Αθήνα 2008, σ. 38 κε.

Δ17) Π. Λέφας: "Η ανεπάρκεια της φιλοσοφίας και η χρησιμότητά της στην αρχιτεκτονική εκπαίδευση", Πρακτικά Συνεδρίου *Η σημασία της φιλοσοφίας στην αρχιτεκτονική εκπαίδευση*, Ίδρυμα Π & Ε. Μιχελή, Αθήνα 2012, σ. 241 κε.

Ε. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΕΣ

Ε1) Π. Λέφας: "Η τυπολογία, ορόσημο στην εξέλιξη του αθηναϊκού νεοκλασικισμού". Ανακοίνωση στο *1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την νεοκλασική πόλη και αρχιτεκτονική*, Θεσσαλονίκη 1983 (δημοσιεύτηκε στα Πρακτικά του Συνεδρίου, σ. 194).

Ε2) Π. Λέφας: "Κίονας και κτήριο, από τον Alberti στον Serlio", ΕΜΠ, (οργάνωση του σπουδαστηρίου Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, καθ. Χ. Μπούρας, 23-1-1986).

Ε3) Π. Λέφας: "Ζητήματα της αρχιτεκτονικής του κίονα στα μέσα του 16ου αιώνα", ΕΜΠ, (οργάνωση του σπουδαστηρίου της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, καθ. Χ. Μπούρας, 28- 4- 88).

Ε4) Π. Λέφας: "Η θεωρία των Ιδεών ως εργαλείο κατανόησης του λίθινου ναού", *Συμπόσιο για την Αισθητική στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό και την παράδοση*, Αθήνα 11/ 12- 11- 1994 (σχετική δημοσίευση στα *Χρονικά Αισθητικής* 34, βλ. Δ7).

Ε5) Π. Λέφας: "Παρατηρήσεις στο Πρώτο Κεφάλαιο του Πρώτου Βιβλίου του 'Περί Αρχιτεκτονικής' του Βιτρούβιου", ΕΜΠ, (οργάνωση του σπουδαστηρίου της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, καθ. Χ. Μπούρας, Ιανουάριος 1996).

Ε6) Π. Λέφας: "Λίγα λόγια για την μετάφραση του 'Περί Αρχιτεκτονικής' του Βιτρούβιου στα ελληνικά", ομιλία στην *16η εκδήλωση της Εταιρείας Μελέτης της Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας* που διοργανώθηκε για την παρουσίαση της έκδοσης, ΕΜΠ, 26- 5-1997.

Ε7) Π. Λέφας: "Τρόποι απεικόνισης των τεχνικών έργων στον Βιτρούβιο", *1ο Διεθνές Συνέδριο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας*, Θεσσαλονίκη, 4/ 7- 9- 1997. Δημοσιεύτηκε στα πρακτικά του Συνεδρίου, σ. 411.

Ε8) P. Lefas: "Some thoughts on Vitruvius Theory of Architecture", *'Vitruvio tra antico e moderno'*, Formia, 1998 (κατόπιν προσκλήσεως).

Ε9) Π. Λέφας: "Η αρχαία θεωρία περί πνευματικών μηχανημάτων", *Εταιρεία Μελέτης της Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας*, Αθήνα 9 - 3- 2000.

Ε10) Π. Λέφας: ""Πρωτόγονη καλύβα" και οι απαρχές της αρχιτεκτονικής", ΕΜΠ (οργάνωση του

σπουδαστηρίου της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, καθ. Χ. Μπούρας, Δεκ. 2000).

Ε11) Π. Λέφας: "Αρχιτεκτονική και Τέχνη στη σύγχρονη εποχή", ΑΣΚΤ, Μάιος 2004.

Ε12) Π. Λέφας: "Αναγεννησιακές πραγματείες περί αρχιτεκτονικής", ΑΣΚΤ, Ιανουάριος 2008.

Ε13) Π. Λέφας: "Η πόλη και οι άνθρωποι", Πανεπιστήμιο Αιγαίου, *Θερινό Σχολείο Πάρου 2008: Πόλεις και πολεοδομικός σχεδιασμός την εποχή της παγκοσμιοποίησης*, Ιούλιος 2008.

Ε14) Π. Λέφας: "Εξουσία και πόλη", Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Γεωγραφίας, Οκτώβριος 2008.

Ε15) P. Lefas: "Urbanity and Environment. The case of Athens", *Colloque: Aspects d' Athènes: Architecture- Urbanisme- Transports- Société*, στο πλαίσιο του προγράμματος *Post-Master en Ingénierie et Gestion de l' Environnement* του Institut Supérieur d'Ingénierie et de Gestion de l'Environnement (École Nationale Supérieure des Mines de Paris, École Nationale des Ponts et Chaussées, École Nationale du Génie Rural, des Eaux et des Forêts) και Ε.Μ.Π., Σχολή Τοπογράφων Μηχανικών, Μάρτιος 2009.

Ε16) Π. Λέφας: "Μνημεία και πολιτισμός", Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Διαχείρισης Πολιτιστικού Περιβάλλοντος και Τεχνολογιών, Μάρτιος 2009.

Ε17) P. Lefas: "Reading Vitruvius", Universitas Carolina, Πράγα, Τμήμα Φιλοσοφίας, Απρίλιος 2009.

Ε18) Π.Λέφας: «Το λάθος στην αρχιτεκτονική», Εταιρεία Μελέτης Πολιτιστικής Ετεροτητας, Αθήνα 2012.

Ε19) P. Lefas: "Reconsidering Vitruvius' concept of Order and Symmetria", *3 Architekturtheoretisches Kolloquium der Stiftung Bibliothek Werner Oechslin*, Einsiedeln 2013.

ΣΤ. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ/ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΣΤ1) Ν. Καζέρος και Π. Λέφας (επιμ.): *Χωρίς όρια. Οι αχανείς εκτάσεις των αθηναϊκών προαστίων*, Futura, Αθήνα 2003 (20 άρθρα και ισάριθμα εικαστικά έργα με αντικείμενο τη φύση, τον χαρακτήρα και την αισθητική των αθηναϊκών προαστίων, προϊόν σχετικού εργαστηρίου, βλ. Λοιπή επιστημονική δραστηριότητα Δ1)).

ΣΤ2) Επιστημονική επιμέλεια της ελληνικής έκδοσης του βιβλίου των J.L.Pinol και F. Walter, *Η σύγχρονη ευρωπαϊκή πόλη*, Τόμος 1, *Έως τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο*, Πλέθρον, Αθήνα 2007 (βλ. και Γ7).

ΛΟΙΠΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Α. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ/ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

A1) Όπως προαναφέρθηκε (βλ. Επιστημονικές δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις Β2): Βιτρουβίου, *Περί Αρχιτεκτονικής*, εκδόσεις Πλέθρον, Αθήνα, Α' τόμος (βιβλία 1 -5): Α' έκδοση 1997, Β' έκδοση 2000, Β' τόμος (βιβλία 6-10): Α' έκδοση 1998, Β' έκδοση 2001.

A2) W.Siebel: "Τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά και το μέλλον της ευρωπαϊκής πόλης", στο *Αύριο, οι πόλεις*, εκδόσεις Πλέθρον, Αθήνα 2003 (βλ. Επιστημονικές δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις Β3).

A3) J.Binde: "Πόλεις και περιβάλλον τον 21^ο αιώνα" στο *Αύριο, οι πόλεις*, εκδόσεις Πλέθρον, Αθήνα 2003 (βλ. Επιστημονικές δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις Β3).

A4) M. Heidegger, *Bauen Wohnen Denken*, στο *Αρχιτεκτονική και Κατοίκηση: Από τον Heidegger στον Koolhaas* Πλέθρον, Αθήνα 2008 (βλ. Επιστημονικές δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις Β4).

B. ΜΕΛΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΛΕΞΙΚΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Συντάκτης 50 περίπου λημμάτων σχετικών με την αρχιτεκτονική της ρωμαϊκής αρχαιότητας του Λεξικού Αρχιτεκτονικής *Η Γλώσσα της Αρχιτεκτονικής* (επιμ. Χ. Μπούρας και Δ. Φιλιππίδης) Μέλισσα, Αθήνα (2012;)

Γ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Γ1) Το 1998 επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού έργου *Διεξαγωγή έρευνας σε θέματα αισθητικής αναβάθμισης των πόλεων μεταξύ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Νομαρχίας Αθηνών* που είχε αναθέσει η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Αθηνών στην ΒΙΠΕΤΒΑ.

Γ2) Συμμετοχή ως υπεύθυνος ομάδας του Πανεπιστημίου Πατρών στο χρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα ΘΑΛΗΣ με τίτλο INTEGRATED MANAGEMENT OF VEGETATION AT ARCHAEOLOGICAL SITES TO PROTECT MONUMENTS AND ENHANCE THE HISTORICAL LANDSCAPE, με επικεφαλής την Μαρία Παπαφωτίου, Αναπλ. Καθηγ. του ΓΠΑ

Δ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ/ ΕΚΘΕΣΕΩΝ/ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Δ1) Συνεπιμελήτης (με Ν. Καζέρο) του εργαστηρίου, με συμμετοχή εικαστικών καλλιτεχνών, θεωρητικών, αρχιτεκτόνων, κλπ -και της έκθεσης- *Suburbia* που οργάνωσε το Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης A- station από την άνοιξη μέχρι το φθινόπωρο του 2002.

Δ2) Επιμελήτης του διεθνούς εργαστηρίου με προσωρινό τίτλο *The flip side of globalization* που προγραμματίζεται να παρουσιαστεί στο Hong Kong στις αρχές του 2010 (βλ. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις και Ανακοινώσεις, ΣΤ3).

Ε. ΚΡΙΤΗΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Επιστημονική Έκδοση του Τ.Ε.Ε.
Nexus

ΣΤ. ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Τακτικά, μέλος επιτροπών του ΥΠΠΟ για την διατύπωση προτάσεων που αφορούν στην προστασία και ανάδειξη διατηρητέων και άλλων σημαντικών κτηρίων.

ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τακτικός συνεργάτης του λογοτεχνικού περιοδικού *Το Δέντρο* με άρθρα και σχόλια σχετικά με την αρχιτεκτονική και την πόλη.

Περιστασιακή αρθρογραφία στον ημερήσιο και περιοδικό Τύπο (εφημερίδες *Frankfurter Allgemeine Zeitung, Καθημερινή, Ελευθεροτυπία, Αγγελιοφόρος*, περιοδικά *Ταχυδρόμος, Κράμα*) και συνεντεύξεις στο ραδιόφωνο (σταθμός *Σκάι*) για θέματα της αρχιτεκτονικής και της πόλης.

Παρουσιάσεις διαφόρων βιβλίων που πραγματεύονται την αρχιτεκτονική και την πόλη.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΤΡΙΤΩΝ

A. ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ (Εξ όσων είναι γνωστά)

A1 α) Η ελληνική έκδοση του *Περί Αρχιτεκτονικής (De Architectura)* του Βιτρούβιου περιέχεται, από την δημοσίευση της και μετά, στη βιβλιογραφία των σημαντικότερων εκδόσεων του Βιτρούβιου, όπως:

-της ιταλικής έκδοσης Einaudi, σε μετάφραση και σχολιασμό του δρ. A. Corso και της καθ. E. Romano και επιμέλεια του καθ. P. Gros, Torino 1997.

- της επίσης ιταλικής έκδοσης της F. Bossalino, εκδόσεις Kappa, Ρώμη 1998.

- της γαλλικής έκδοσης Les Belles Lettres του βιβλίου II του *De Architectura*, σε μετάφραση και σχολιασμό του καθ. L. Callebat, Παρίσι 1999 (με ειδική μνεία/αναγγελία της ελληνικής έκδοσης).

β) Σχεδόν όλες οι αναφορές στον Βιτρούβιο που γίνονται από μελετητές και ερευνητές που γράφουν στα ελληνικά παραπέμπουν στην πιο πάνω έκδοση, και σχεδόν όλες οι παραθέσεις αποσπασμάτων από τον Βιτρούβιο στα ελληνικά είναι από αυτήν.

γ) Η ελληνική έκδοση του *Περί Αρχιτεκτονικής* του Βιτρούβιου συγκαταλέγεται επίσης στους καταλόγους:

-*Bulletin analytique d' Architecture du Mond Grec, Sources antiques, της Revue Archéologique* 1998 /2 (με παρουσίαση του τόμου I)

-*Bulletin analytique d' Architecture du Mond Grec, Sources antiques, της Revue Archéologique* 2000/2 (με παρουσίαση το τόμου II)

A2) Η εισήγηση "Some thoughts on Vitruvius Theory of Architecture", *'Vitruvio tra antico e moderno'*, Formia, 1998:

-F. Bossalino, Università di Roma La Sapienza, στον πρόλογο της έκδοσής της του Βιτρούβιου, εκδόσεις Kappa, Ρώμη 1998.

-F. Bossalino, Università di Roma La Sapienza, εκπαιδευτικό υλικό, w3.uniroma1.it/~bossalino/website/articoli/VITRUVIO/pref1.rtf.

A3) Το άρθρο "On Vitruvius' concept of Scaenographia", *Quaderni ticinesi XXVII*, 1998, συγκαταλέγεται στο:

-*Bulletin analytique d' Architecture du Mond Grec, Sources antiques, της Revue Archéologique*, 2000/2.

A4) Στο άρθρο "On the fundamental terms of Vitruvius' Theory of Architecture", *Bulletin of the Institute of Classical Studies* 44, Λονδίνο 2000 αναφέρεται:

-Gillian Elisabeth McIntosh, *Rethinking the Roman Domus: How architects and orators construct self, space, and language*, Dissertation, Ohio State University, 2003, note 75.

- U. Dierse & G. Scholtz (ed.), *Archiv für Begriffsgeschichte, Im Auftrag der Kommission für Philosophie und Begriffsgeschichte der Wissenschaften und der Literatur zu Mainz*, Band 44, Felix Meiner, Hamburg 2002, σελ. 272, 281, 284, 286.

Επίσης, το άρθρο αυτό αποτελεί θέμα του μαθήματος *Architecture as a Philosophy*, του Τμήματος Φιλοσοφίας του Universitas Carolina της Πράγας τουλάχιστον κατά το χειμερινό εξαμήνο του έτους 2008-2009 (κωδικός μαθήματος YBF011).

A5) Το άρθρο "How many columns did Hermogenes remove?", *Revue d' Archéologie*, Παρίσι 2001, συγκαταλέγεται στο *Historische Bibliographie: Berichtsjahr 2001*, Arbeitsgemeinschaft außeruniversitärer historischer Forschungseinrichtungen in der Bundesrepublik Deutschland, Oldenbourg Wissenschaftsverlag, 2002.

A6) Το βιβλίο *Αθήνα μια πρωτεύουσα της Ευρώπης* χρησιμοποιήθηκε ως πηγή τουλάχιστον στα:

-Φ. Μαλλούχου- Tufano, "Οι αρχαιότητες της Αθήνας κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896", *Η Αθήνα στα τέλη του 19^{ου} αι. Οι πρώτοι Διεθνείς Ολυμπιακοί Αγώνες* (επιμ. Α.Σολωμού-Προκοπίου), Ιστορική Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, Αθήνα 2004, σσ.172-209.

-Δ. Μάρτος, *Αθήνα, Πρωτεύουσα του Ελληνικού Κράτους. Πολιτική, Ιδεολογία και Χώρος*, Γόρδιος, 2005.

-Α. Παπαγεωργίου-Βενετάς, *Ο Leo von Klenze στην Αθήνα*, Οδυσσεάς, Αθήνα 2000.

-Κονταράτος, Σ., Wang. W. (επιμ.), *Ελλάδα, Αρχιτεκτονική του 20ού αιώνα*, Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής, Deutsches Architektur-Museum, Prestel, 2000.

-Φ. Μαλλούχου- Tufano, "Από τον 19^ο στον 21^ο αι.: μεταμορφώσεις του αρχαιολογικού τοπίου στην Αθήνα" στον τόμο *Αθήναι, από την Κλασική Εποχή έως Σήμερα (5^{ος} αι. π.Χ.- 2000 μ.Χ.)*, (επιμ. Χ. Μπούρας, Μ. Σακελλαρίου, Κ. Στάικος, Ε. Τουλούπα), Κότινος, Αθήνα 2000, σ. 308-343.

-Α. Παπαγεωργίου-Βενετάς, *Εδουάρδος Σάουμπερτ*, Οδυσσεάς, Αθήνα 1999.

-Ε. Παπακωνσταντίνου, "Υπάρχει και άλλος τρόπος να δούμε την Αθήνα". *Αρχαιολογία* 48, 9/1993.

-E. Nicoloyanni: "Un indice de changement diachronique appliqué à deux scènes Landsat MSS sur Athènes (Grèce)", *International Journal of Remote Sensing*, Volume 11, Issue 9, September 1990, 1617 κ.ε.

- Διονύσιος Ρουμπιέν: Αισθητικές ποιότητες στην ελάσσινα αρχιτεκτονική. Η συνοικία των Άνω Πετραλώνων, Αρχαιολογία και Τέχνες 88, 2003, 88 κ.ε.

A7) Το άρθρο "Μερικές απόψεις για την αρχιτεκτονική στο τέλος του 19ου αιώνα και ο αθηναϊκός νεοκλασικισμός" χρησιμοποιήθηκε ως πηγή στο:

-Λεωνίδα Καλλιβρετάκης, *Η Αθήνα τον 19ον αιώνα: Από επαρχιακή πόλη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, πρωτεύουσα του Ελληνικού Βασιλείου*, Αρχαιολογία της πόλης των Αθηνών, Επιστημονικές Επιμορφωτικές Διαλέξεις Ε.Ι.Ε (Ιανουάριος - Μάρτιος 1994).

A8) Στο άρθρο "Από τη σύγχρονη στην παραδοσιακή πόλη με 80 χλμ. την ώρα", *Αρχιτέκτονες*, Αθήνα 2004, αναφέρεται:

-Sissi Elia, "Stopping to smell the Roses", *Urban, Columbia University urban planning magazine*, Fall 2005, vol. 9, issue 1.

A9) Στο βιβλίο *Αύριο οι Πόλεις* αναφέρεται:

- B. Ioannou & K. Serrao, "The New 'faces' of The European Metropolis and Their Greek Version", *Sustainable Development and Planning*, vol. 2, issue. 2.

-N. Τσίμας, "Ένα δοκίμιο για τη νέα πόλη", *Τρία δοκίμια νέων για τη νέα πόλη*, ΙΣΤΑΜΕ 2007

-Mary Triantafyllidi, "Boundaries between a city and its suburbs: The case study of two Greek cities, Volos and Larissa", *ERSA conference papers, ersa06p98, European Regional Science Association*, σημ 3., 2008

A10) Στο βιβλίο *Χωρίς Όρια. Οι αχανείς εκτάσεις των αθηναϊκών προαστίων* αναφέρεται:

- Gravari-Barbas Maria & Trova Vaso, "Les nouveaux paysages des loisirs dans l' Athènes contemporaine. Des 'bulles isolées' ou une nouvelle mise en réseaux de pratiques urbaines?", στο συνέδριο *Les périphéries urbaines entre normes et innovations. Les villes du sud de l' Europe*, Bordeaux 11-14 Ιουνίου 2008.

-Julia Chrysostalis, "Athens, The boundless city and the crisis of Law" in Andreas Philippopoulos-Mihalopoulos (ed), *Law and the city*, London: Routledge 2007, 147.

A 11) Dwelling and Architecture:

-Tomasz Dabrowski, Direktor Polnische Institut Berlin, Dr. Martin Wälde, Leiter Goethe-Institut Warschau, Dr. Marla Stukenberg, Leiterin Goethe-Institut Mumbai *The Promised City*, Geography of Arguments, Goethe Institut, 2010 <http://www.goethe.de/ins/pl/lp/prj/cit/mpc/pcm/stm/deindex.htm>

-Paul Angelier *On Strange Aesthetics* <http://www.angelier.fr/writings/on-strange-aesthetics>

-Lucilla Zanolari Bottelli "Inhabiting", in *Interior Wor(l)ds*, Luca Basso Peressut, Imma Forino, Gennaro Postiglione, Roberto Rizzi (ed.), Torino 2010: Umberto Allemandi&C., 266

http://www.allemandi.com/university/IFW2010_poster_web.pdf, http://issuu.com/cm-interiors/docs/inhabiting_final

-Paul Kidder "Philosophical Hermeneutics and the Ethical Function of Architecture", *Contemporary aesthetics*, vol. 9, 2011 <http://www.contempaesthetics.org/newvolume/pages/article.php?articleID=618>

- WISHING ZÜLKADİROĞLU, <http://mimardilekzlk.blogspot.com/view/magazine?z>

-Jeff Malpas, Heidegger, *Aalto, and the Limits of Design*, <http://jeffmalpas.com/downloadable-essays>

-Sylvain De Bleckere & Sebastian Gerards, "Multigenerational dwelling and its conceptual roots", *Life Course Perspectives on Housing II - Housing in an Ageing Society 1*, Centre for Urban Studies, University of Amsterdam, July 10-12, 2013, (Richard Ronald (ed) *RC43 conference book of proceedings*, 2)

B. ΟΙΚΕΙΑ ΕΡΓΑ ΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα βιβλία *Περί Αρχιτεκτονικής*, *Αύριο οι πόλεις*, *Χωρίς όρια*, και *Αρχιτεκτονική και Κατοίκηση* διανέμονται ή έχουν διανεμηθεί ως πανεπιστημιακά συγγράμματα σε διάφορα πανεπιστήμια της χώρας (στο ΕΜΠ, στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στο Πολυτεχνείο Κρήτης).

Το άρθρο "On the fundamental terms of Vitruvius' Theory of Architecture", στο Universitas Carolina της

Πράγας (<http://is.cuni.cz/eng/studium/predmety/index.php?do=predmet&kod=YBF011>) (βλ. Αναφορές Τρίτων, Α4).

Dwelling and Architecture, Universidade Tecnica de Lisboa, Laboratório de Projecto III, Curso: Arquitectura, Duarte Cabral de Mello, Jorge Fava Spencer, Maria Manuel Godinho de Almeida, Cristina Veríssimo, José Neves, Pedro Ravara, Nuno Arenga

2011

Dwelling and Architecture, Sam Fox school of Design and Visual Arts, Washington University in St. Louis: *Calm Architecture*, Fall 2011 Design Thinking DT, Instructor: Ken Tracy

Γ. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΟΙΚΕΙΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Γ1) Κριτική του βιβλίου *Αθήνα, μια πρωτεύουσα της Ευρώπης* στις εφημερίδες: *Η Καθημερινή* 27-3- 86 (Κ. Ντελόπουλος), *Ριζοσπάστης* 9- 2- 86 (Σ. Κόκκινης), στο περιοδικό: *Εικαστικά* τ. 50 Φεβρ. 1986 (Ν. Χολέβας) κ.α.

Γ2 α) Κριτική του βιβλίου *Περί Αρχιτεκτονικής* του Βιτρούβιου, μεταξύ άλλων: στο Ε. Δ. του Τ.Ε.Ε, τ. 1956, 26- 5-1997, σ. 141 (Γ. Τσουδερός), στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, 29-10-1997, σ. 36, και 16- 4-1999, σ.13 (Στ. Αποστολίδης), *Αρχιτεκτονικά θέματα* 1999 (Χ. Μπούρας), *Αυγή*, 23-1- 2000 (Σ. Ντάλης).

β) Παρουσίαση του βιβλίου *Περί Αρχιτεκτονικής* του Βιτρούβιου, σε μετάφραση και σχόλια του υπογράφοντος από τους καθ. κ. κ. Χ. Μπούρα, Θ. Τάσιο και Μαν. Κορρέ στην 16η εκδήλωση της Εταιρείας Μελέτης Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας, 26- 5-1997.

Γ3) Κριτική του άρθρου "The theory of Ideas as a tool for understanding the Stone Temple", *Χρονικά Αισθητικής* 34, 1995 στο *The British Journal of Aesthetics*, vol. 38 (2), Oxford 1998, σελ. 217 (Diane Collinson).

Γ4) Κριτική του βιβλίου *Αύριο οι πόλεις* σε εφημερίδες (μεταξύ άλλων στην *Καθημερινή* 13-9-03, Ν. Βατόπουλος) και παρουσίασή του σε δικτυακούς τόπους .

Γ5) Παρουσίαση του βιβλίου *Χωρίς Όρια* στα πλαίσια της έκθεσης «Παραδείγματα» -ελληνική συμμετοχή στην 9^η Biennale Αρχιτεκτονικής της Βενετίας 2004- στο Μουσείο Μπενάκη, με τη συνεργασία της Πανελληνίας Ένωσης Αρχιτεκτόνων (ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ), καθώς και σε δικτυακούς τόπους, εφημερίδες και περιοδικά.

Γ6) Παρουσίαση του βιβλίου *Αρχιτεκτονική και Κατοίκηση* σε εφημερίδες και περιοδικά (πχ. Ν. Βατόπουλος, *Η Καθημερινή*, 31-1-2009)

Γ7) Παρουσίαση του βιβλίου *Dwelling and Architecture*

-http://www.thalia.at/shop/ama_homestartseite/suchartikel/dwelling_and_architecture/pavlos_lefas/ISBN3-86859-012-9/ID16029461.html?jumpId=1945344

-http://www.bol.de/shop/home/rezartikel/dwelling_and_architecture/pavlos_lefas/ISBN3-86859-012-9/ID16029461.html;jsessionid=fdc-v9ii2q4ycj3.tc3#pm_kundenbewertung

-Ekin Balabanlılar, *Mekanar*, 2009 <http://www.mekanar.com/tr/yazi/makale/ev-makinesi-pavlos-lefas.html>

-<http://artbook.typepad.com/artbook/2010/02/page/2/>

Παρουσίαση και σύσταση ανάγνωσης του βιβλίου *Dwelling and Architecture*

-RIBA (Royal Institut of British Architects), Ιούλιος 2009 : editor's selection

http://www.ribajournal.com/index.php/feature/article/editors_selection_july_09/

-CCA Canadian Center of Architecture <http://www.cca.qc.ca/en/cca-recommends/781-cca-bookstore-newsletter-no-19>

2011

<http://www.architects24.com/publications/526/931-dwelling-architecture-jovis-978-3-86859-012-8/index.html>

<http://brooklynboeit.blogspot.com/>

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

- 1) Σχέδια της μη βραβευθείσας συμμετοχής στον Β' Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό για το Μουσείο της Ακρόπολης, 1980, καθώς και διαφάνειες συμμετοχών σε διάφορους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς μεταξύ 1980 και 1985 έχουν αγοραστεί από το Γερμανικό Μουσείο Αρχιτεκτονικής και βρίσκονται στις συλλογές του.
- 2) Εξαγορά της συμμετοχής (με την συνεργασία της κ. Ρ. Χριστοδουλοπούλου) στον Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό για την διαμόρφωση της Πλατείας Κεραμεικού, 1990.
- 3) Τρίτο βραβείο στην συμμετοχή (με την συνεργασία της κ. Ρ. Χριστοδουλοπούλου) στον Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό για τη διαμόρφωση της Αφετηρίας του Κλασσικού Μαραθωνίου Δρόμου, 1992.
- 4) Εξαγορά της συμμετοχής (με την συνεργασία της κ. Ρ. Χριστοδουλοπούλου) στον Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό για την ανέγερση του Ιερού Ναού στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, 1993.
- 5) Πρώτο βραβείο στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό για τον σχεδιασμό των νέων στοιχείων αστικού εξοπλισμού του Δήμου Αθηναίων, 1993 (με την συνεργασία της κας Ρ. Χριστοδουλοπούλου).
- 6) Δεύτερο βραβείο στο Διεθνή Διαγωνισμό (μεταξύ αρχιτεκτονικών γραφείων από χώρες-μέλη της Ε.Ε., με προεπιλογή) για την Ανάπλαση- Διαμόρφωση δικτύου πεζοδρόμων και κοινοχρήστων και ελεύθερων χώρων στην περιοχή Ακρόπολης, 1997 (ως μέλος ομάδας εργασίας στην οποία μετείχαν επίσης η κ. Φ. Ριζομάρκου, οι κ.κ. Δ. Καταρόπουλος και Α. Φωτιάδης).
- 7) Τρίτο βραβείο στον Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό (με προεπιλογή) για την Ανάπλαση της νέας παραλίας Θεσσαλονίκης, 2001 (ως μέλος της ομάδας μελέτης Πέτρα ΕΠΕ - Τρώντισος και Συν. - Ν. Γκορτσιός).
- 8) Δεύτερο βραβείο Archizinc για την ανάπλαση του σταθμού των ΗΣΑΠ στον Περισσό, 2006 (κατηγορία: δημόσια έργα, οπουδήποτε στον κόσμο, που έκαναν χρήση τιτανιούχου ψευδαργύρου).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ-ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

- 1) Η συμμετοχή στον Β' Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό για το Μουσείο της Ακρόπολης (βλ. Διακρίσεις Σχεδιαστικού Αρχιτεκτονικού Έργου 1) παρουσιάστηκε σχολιασμένη στο ετήσιο δελτίο του Γερμανικού Μουσείου Αρχιτεκτονικής: "Das Akropolis Museum in Athen" von P. Lefas (Το Μουσείο της Ακρόπολης στην Αθήνα. Η συμμετοχή του Π. Λέφα), *Jahrbuch fuer Architektur, Deutsches Architekturmuseum*, Vieweg Verlag, 1981, σ. 154.
- 2) 6 βραβευθείσες, καθώς και τουλάχιστον 5 μη βραβευθείσες, συμμετοχές σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς έχουν παρουσιαστεί στις σχετικές εκθέσεις που διοργανώθηκαν, ενώ έχουν δημοσιευθεί τουλάχιστον 3 στους τόμους που εκδόθηκαν με αυτή την ευκαιρία.
- 3) Τα *Στοιχεία Αστικού Εξοπλισμού του Δήμου Αθηναίων* παρουσιάστηκαν τουλάχιστον α) στην εφημερίδα *Καθημερινή* 22- 5- 94, β) στο περιοδικό *Κατασκευαστής* Φεβρ. 1994.
- 4) Η *Ανάπλαση Σταθμού Περισσού των ΗΣΑΠ*, παρουσιάστηκε τουλάχιστον α) στο περιοδικό *Κτήριο*, β) στο περιοδικό *Αρχιτέκτονες* 51, 5/6 2005, γ) στο δικτυακό τόπο της ΗΣΑΠ ΑΕ, σε άλλους δικτυακούς τόπους και σε εφημερίδες δ) στο περιοδικό *Focus on Zinc*, ειδικό τεύχος αρ. 3, Νοέμβριος 2006 (στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και ισπανικά)

Η πρόταση σε αρχιτεκτονικό διαγωνισμό Blossoming Dubai:
-David Avnir & Dirk Huylebrouck, "On Left and Right: Chirality in Architecture", *Nexus Network Journal; Architecture and Mathematics*. Vol 15, n. 1, 2013, 174.
[fuseaction=wanappln.projectview&upload_id=11629](https://www.fuseaction.com/wanappln/projectview&upload_id=11629)

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A. ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A1) Το 1995 συμμετοχή, μετά από πρόσκληση, στο συλλογικό έργο τέχνης *DER KLOTZ* (Το έργο αυτό δημιουργήθηκε από περίπου 60 ανθρώπους όλων των ειδικοτήτων -εικαστικούς καλλιτέχνες, βιντεοκαλλιτέχνες, θεωρητικούς, ιστορικούς, αρχιτέκτονες- μεταξύ των οποίων οι A. Rossi, R. Venturi, R. Koolhaas, J. Shaw, B. Brock, G. Baselitz. Το έργο αναπαρήχθη 100 φορές και διατέθηκε προς πώληση σε συλλέκτες και μουσεία).

B. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Σχεδιασμός έκδοσης - καλλιτεχνική επιμέλεια των βιβλίων *Βιτρούβιου Περί Αρχιτεκτονικής, Αύριο οι Πόλεις, Αρχιτεκτονική και Κατοίκηση*.